

Finansutskottets betänkande 2020/21:FiU36

Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till extra ändringsbudget. I propositionen föreslår regeringen ytterligare ändringar i statens budget för 2020 för att omhänderta effekterna i samhället av spridningen av covid-19. Regeringen avser att utöka antalet ersättningsberättigade dagar inom de tillfälliga förmånerna viss sjukpenning i förebyggande syfte, viss smittbärrpenning och viss tillfällig föräldrapenning från 90 dagar till högst 184 dagar. I propositionen föreslås ökade anslag som motsvarar kostnadsökningen för sjukpenning i förebyggande syfte.

Förslaget innebär att anvisade medel ökar med 160 miljoner kronor 2020. Utgiftsökningen försämrar statens finansiella sparande med 160 miljoner kronor och ökar statens lånebehov med motsvarande belopp.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår motionsyrkandet.

I betänkandet finns en reservation (SD) och tre särskilda yttranden (M, V, KD).

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Behandlade förslag

Proposition 2020/21:46 Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper.

Ett yrkande i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden.....	6
Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset.....	6
Reservation	10
Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset (SD)	10
Särskilda yttranden	11
1. Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset (M).....	11
2. Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset (V)	11
3. Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset (KD)	13
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Propositionen	14
Följdmotionen	14
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens förslag till ändrad utgiftsram och ändrat anslag 2020	15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset

Ändrad ram för utgiftsområde och ändrat anslag

Riksdagen godkänner ändrad ram för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning och anvisar ändrat anslag enligt regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2020/21:46.

Utvärdering av regeringens förslag

Riksdagen avslår motion

2020/21:3750 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD).

Reservation (SD)

Utskottet föreslår att ärendet avgörs trots att det har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då det behandlas.

Stockholm den 10 november 2020

På finansutskottets vägnar

Åsa Westlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Åsa Westlund (S), Elisabeth Svantesson (M), Gunilla Carlsson (S), Edward Riedl (M), Oscar Sjöstedt (SD), Adnan Dibrani (S), Ulla Andersson (V), Jan Ericson (M), Dennis Dioukarev (SD), Ingela Nylund Watz (S), Jakob Forssmed (KD), Ingemar Nilsson (S), Mats Persson (L), Charlotte Quensel (SD), Karolina Skog (MP), Mattias Karlsson i Luleå (M) och Rickard Nordin (C).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2020/21:46 Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper. I propositionen föreslår regeringen ändringar i statens budget för att utöka antalet ersättningsberättigade dagar för viss sjukpenning i förebyggande syfte från 90 till högst 184 dagar. Regeringen avser även att besluta om att utöka antalet ersättningsberättigade dagar för viss smittbärandepening respektive viss tillfällig föräldrapenning från 90 till högst 184 dagar.

I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

I betänkandet behandlar utskottet ett yrkande i en följd motion.

Regeringens och motionärernas förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1. Regeringens förslag till ändrad utgiftsram och ändrat anslag för 2020 finns i bilaga 2.

Utskottet har till följd av den korta beredningstiden inte gett andra utskott tillfälle att yttra sig.

Skäl till ändringar i statens budget och förkortad motionstid

Enligt riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tilläggsbestämmelse 9.6.1). Förslag till ändringar i statens budget får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket).

Spridningen av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 har under kort tid fått mycket stora konsekvenser för samhället och den ekonomiska tillväxten. Regeringen har därför vid tio tillfällen under 2020 lämnat extra propositioner med förslag till ändringar i budgeten för 2020. Propositionerna har avsett

- kreditgarantier till flygföretag (prop. 2019/20:136, bet. 2019/20:FiU52, rskr. 2019/20:188)
- ett stort antal åtgärder på inkomst- och utgiftssidan för att omhänderta effekterna i samhället av spridningen av viruset (prop. 2019/20:132, bet. 2019/20:FiU51, rskr. 2019/20:199–202)
- kreditgarantier för lån till företag (prop. 2019/20:142, bet. 2019/20:FiU54, rskr. 2019/20:195)
- åtgärder på skatteområdet (prop. 2019/20:151, bet. 2019/20:FiU55, rskr. 2019/20:204)

- förändringar av arbetslöshetsförsäkringen och reglerna om studiestöd (prop. 2019/20:146, bet. 2019/20:FiU56, rskr. 2019/20:207–212)
- ytterligare åtgärder på bl.a. skatteområdet (prop. 2019/20:166, bet. 2019/20:FiU59, rskr. 2019/20:276–279)
- ytterligare stöd till hälso- och sjukvården och utbildningsinsatser (prop. 2019/20:167, bet. 2019/20:FiU60, rskr. 2019/20:293–299)
- förstärkt stöd för välfärd och företag samt insatser mot smittspridning och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:181, bet. 2019/20:FiU61, rskr. 2019/20:351–353)
- ersättning till riskgrupper och kapitalinsatser i statligt ägda företag (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:361–366)
- förlängda och förstärkta stöd och ersättningar med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:4, bet. 2020/21:FiU32, rskr. 2020/21:7–11).

Därtill beslutade regeringen den 3 november 2020 om en proposition med förslag om ytterligare medel till kommuner och regioner, ökad testning och andra merkostnader med anledning av coronaviruset samt om ändrade regler för kostförmån i särskilda fall (prop. 2020/21:45).

Regeringen anför att det är av största vikt att samhället fortsätter ta ett gemensamt ansvar för att skydda de individer som löper störst risk att drabbas av ett särskilt allvarligt sjukdomsförlopp om de smittas av covid-19. Riksdagen har anvisat medel för viss sjukpenning i förebyggande syfte, viss smittbärrpenning och viss tillfällig föräldrapenning med en ersättningsberättigad tid på högst 90 dagar (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:363). Regeringen anför att på grund av den fortsatta smittspridningen behövs antalet dagar då ersättning kan lämnas utökas. För vissa ersättningsberättigade individer har tidsgränsen om 90 dagar redan passerats. Utökningen av antalet ersättningsberättigade dagar bör enligt regeringen därför genomföras så snart som möjligt. Regeringen anser därför att det finns särskilda skäl för att lämna ytterligare förslag till ändring i statens budget för 2020.

Mot bakgrund av vad som har anförts ovan anser regeringen att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår därför att motionstiden förkortas till en dag.

Enligt 9 kap. 13 § riksdagsordningen får riksdagen, om en proposition måste behandlas skyndsamt, på förslag av regeringen, besluta om kortare motionstid om det finns synnerliga skäl. Propositionen överlämnades till riksdagen den 3 november. Vid bordläggningen av propositionen samma dag beslutade riksdagen, i enlighet med regeringens förslag, att förkorta motionstiden till en dag. Motionstiden löpte således ut den 4 november 2020. Propositionen hänvisades till finansutskottet den 3 november 2020.

Ändringar i statens budget beslutas genom ett enda beslut. Endast om ändringarna är mycket omfattande får beslut fattas i två steg (11 kap. 18 § riksdagsordningen).

Utskottets överväganden

Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen godkänner ändrad ram för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning och anvisar ändrat anslag enligt regeringens förslag.

Förslaget innebär att anvisade medel ökar med 160 miljoner kronor 2020. Utgiftsökningen försämrar statens finansiella sparande med 160 miljoner kronor, och ökar statens lånebehov med motsvarande belopp.

Jämför reservationen (SD) och särskilt yttrande 1 (M), 2 (V) och 3 (KD).

Propositionen

Ändring i statens budget för 2020

Ändringen i statens budget för 2020 är föranledd av åtgärder som regeringen avser att vidta för att bekämpa spridningen av sjukdomen covid-19 och begränsa dess följdverkningar. Regeringen föreslår att riksdagen godkänner ändrad utgiftsram och ändrat anslag enligt tabellen i bilaga 2.

Regeringen föreslår att ramen för *utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning* ökar med 160 miljoner kronor 2020. Ökningen hänförs till anslaget 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

Efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2020 – Ersättning för riskgrupper, kapitalinsatser i statligt ägda företag och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2019/20:187, bet. 2019/20:FiU62, rskr. 2019/20:363) har riksdagen anvisat medel för viss sjukpenning i förebyggande syfte, viss smittbärappenning och viss tillfällig föräldrapenning med en ersättningsberättigad tid på högst 90 dagar.

Regeringen har beslutat om förordningen (2020:582) om viss sjukpenning i förebyggande syfte och viss smittbärappenning med anledning av sjukdomen covid-19 och om förordningen (2020:583) om ändring i förordningen (2020:244) om viss tillfällig föräldrapenning med anledning av sjukdomen covid-19. De bestämmelser som rör ersättning till s.k. riskgrupper gällde ursprungligen fr.o.m. den 1 juli t.o.m. den 30 september 2020. Den 24 september 2020 förlängdes dock förordningarnas giltighetstid fram t.o.m. den 31 december 2020.

Regeringen anför att det är av största vikt att minska spridningen av covid-19 och att skydda de individer som löper störst risk att drabbas av ett särskilt allvarligt sjukdomsförlopp från att smittas av sjukdomen. Därför anser regeringen att rätten till ersättning bör utökas från 90 dagar till 184 dagar så att ersättning kan lämnas t.o.m. den 31 december 2020.

Regeringen bedömer att kostnaderna för sjukpenning i förebyggande syfte ökar med 160 miljoner kronor med anledning av den utökade förmånstiden. Därmed föreslår regeringen att anslaget 1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. ökas med 160 miljoner kronor.

Regeringen bedömer att kostnaderna för viss smittbärrpenning, som belastar anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, och kostnaderna för viss tillfällig föräldrapenning, som belastar anslaget 1:2 Föräldraförsäkring inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn, endast ökar ytterst marginellt med anledning av den utökade förmånstiden. De marginella ökningarna av medelsförbrukningen på de två senare anslagen bedöms rymmas inom de av riksdagen sedan tidigare anvisade medlen.

Konsekvenser för statens budget

Regeringens förslag innebär att anvisade medel ökar med ca 0,2 miljarder kronor 2020. Utgiftsökningen försämrar statens finansiella sparande med ca 0,2 miljarder kronor och ökar statens lånebehov med motsvarande belopp. Regeringen konstaterar att detta motsvarar 0,0 procent av BNP.

Motionen

Oscar Sjöstedt m.fl. (SD) anför i kommittémotion 2020/21:3750 att avsikten med det utskottsinitiativ som behandlades i socialutskottet under våren 2020 var att människor som befinner sig i riskgrupper ska kunna stanna hemma från arbetet. Enligt motionärerna har det framkommit flera exempel på personer som inte har blivit beviljade ersättning på grund av att det i vissa fall har krävts att man ska ha två diagnoser. Motionärerna anser att det är positivt att regeringen har beslutat att personer med t.ex. allvarliga hjärtsjukdomar som har sådan svårighetsgrad som innebär en ökad risk för en allvarlig sjukdomsutveckling vid covid-19 ska ha möjlighet att beviljas ersättning. Enligt motionärerna framgår det dock fortfarande av Försäkringskassans webbplats att en person med hjärtfel ska ha ytterligare en diagnos för att få ersättning. Motionärerna anser mot bakgrund av detta att det borde finnas utrymme för ytterligare översyn och förtydligande av vilka diagnoser som ska kunna utgöra grund för rätt till förebyggande sjukpenning till riskgrupper. Därmed föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att regeringen bör utvärdera om den föreslagna anslagsförändringen är tillräcklig givet de föreliggande behoven.

Kompletterande information

Den 5 november 2020 aviserade regeringen att den mot bakgrund av den ökande smittspridningen i samhället bedömer att möjligheten till ersättning i form av viss sjukpenning i förebyggande syfte, viss smittbärrpenning och viss tillfällig föräldrapenning bör förlängas med åtminstone ytterligare tre månader, t.o.m. den 31 mars 2021. Enligt regeringen innebär en förlängning även att antalet ersättningsdagar kommer att behöva utökas. Regeringen avser att återkomma i frågan.

Enligt 2 kap. 5 a § socialförsäkringsbalken kan regeringen, vid extraordinära händelser i fredstid, meddela föreskrifter (förordningar) om undantag från bestämmelserna om bl.a. sjukpenning i 27 kap. i samma balk, om undantag från bestämmelserna om bl.a. smittbärrersättning i 46 kap. i samma balk och om undantag från bestämmelserna om bl.a. tillfällig föräldrapenning 13 kap. i samma balk.

Förordningarna har förlängts genom förordningen (2020:801) om dels fortsatt giltighet av förordningen (2020:244) om viss tillfällig föräldrapenning med anledning av sjukdomen covid-19, dels ändring i samma förordning respektive förordningen (2020:802) om dels fortsatt giltighet av förordningen (2020:582) om viss sjukpenning i förebyggande syfte och viss smittbärrpenning med anledning av sjukdomen covid-19, dels ändring i samma förordning.

Utskottets ställningstagande

Spridningen av coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 har fått mycket stora konsekvenser för samhället och den ekonomiska tillväxten. Riksdagen har hittills behandlat tio propositioner med förslag till extra ändringsbudgetar för 2020. Utskottet anser att det är av största vikt att samhället fortsätter att ta ett gemensamt ansvar för att skydda de individer som löper störst risk att drabbas av ett särskilt allvarligt sjukdomsförlopp om de smittas av covid-19. Mot bakgrund av den fortsatta smittspridningen delar utskottet regeringens bedömning att antalet dagar då ersättning för viss sjukpenning i förebyggande syfte, viss smittbärrpenning och viss tillfällig föräldrapenning kan lämnas behöver utökas. Utskottet delar regeringens bedömning att detta bör genomföras så snart som möjligt. Utskottet välkomnar regeringens avisering om att den avser återkomma i frågan om ytterligare förlängning av möjligheten till ersättning. Utskottet vill vidare framhålla, mot bakgrund av motionsyrkandet, att förslaget i propositionen är väl avvägt i nuläget.

Förslagen i propositionen innebär att de anvisade medlen ökar med 160 miljoner kronor 2020. Utgiftsökningen försämrar statens finansiella sparande med 160 miljoner kronor och ökar statens lånebehov med motsvarande belopp. Utskottet konstaterar att åtgärderna i propositionen vidtas utifrån ett gott statsfinansiellt läge, tack vare det finanspolitiska ramverk som har värnats

under lång tid. Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet regeringens förslag till ändrad utgiftsram och ändrat anslag. Motionsyrkandet avstyrks.

Reservation

Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset (SD)

av Oscar Sjöstedt (SD), Dennis Dioukarev (SD) och Charlotte Quensel (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Ändrad ram för utgiftsområde och ändrat anslag

=utskottet

Utvärdering av regeringens förslag

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2020/21:3750 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD).

Ställningstagande

Avsikten med det utskottsinitiativ som behandlades i socialutskottet under våren 2020 var att människor som befinner sig i riskgrupper ska kunna stanna hemma från arbetet. Det har dock framkommit flera exempel på personer som inte har blivit beviljade ersättning på grund av att det i vissa fall har krävts att man ska ha två diagnoser. Vi anser att det är positivt att regeringen har beslutat att personer med t.ex. allvarliga hjärtsjukdomar som har en svårighetsgrad som innebär ökad en risk för en allvarlig sjukdomsutveckling vid covid-19 ska ha möjlighet att beviljas ersättning. Av Försäkringskassans webbplats framgår det dock fortfarande att en person med hjärtfel ska ha ytterligare en diagnos för att få ersättning. Det borde därför finnas utrymme för ytterligare översyn och förtydligande av vilka diagnoser som ska kunna utgöra grund för rätt till förebyggande sjukpenning till riskgrupper. Mot bakgrund av detta föreslår vi att riksdagen tillkännager för regeringen att den bör utvärdera om den föreslagna anslagsförändringen är tillräcklig givet de föreliggande behoven.

Särskilda yttranden

1. Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset (M)

Elisabeth Svantesson (M), Edward Riedl (M), Jan Ericson (M) och Mattias Karlsson i Luleå (M) anför:

Redan tidigt under pandemin stod det klart att vissa grupper löpte betydligt större risk att bli svårt sjuka och även avlida till följd av covid-19. Äldre och personer med vissa sjukdomstillstånd definierades därmed som riskgrupper. Regeringen har varit alldeles för senfärdig i att agera i frågan om förebyggande sjukpenning till dessa riskgrupper. Det har varit djupt olyckligt och skapat otrygghet hos de personer som befinner sig i riskgrupp och arbetar i yrken där det inte går att arbeta hemifrån. Efter påtryckningar från Moderaterna har regeringen lämnat förslag om förebyggande sjukpenning till riskgrupper som riksdagen därefter också har fattat beslut om. Den period som riksdagen då fattade beslut om har redan löpt ut, utan att regeringen i tid kommit med förslag om förlängning till riksdagen. Det är allvarligt att regeringen underlåter att tillse dessa personers trygghet och säkerhet.

I regeringens proposition föreslås nu en förlängning av sådan förebyggande sjukpenning, men dock enbart t.o.m. den 31 december 2020. Vi är nu inne i november månad. Samtidigt ökar smittspridningen av covid-19 i majoriteten av Sveriges regioner och flera regioner har den senaste tiden beslutat om nya restriktioner. Därutöver har även regeringen ytterligare skärpt begränsningarna för att minska smittspridningen. Nu riskerar återigen personer i riskgrupp att hamna i kläm och behöva vänta på ersättning efter årsskiftet. Vi anser att regeringen borde ha bättre framförhållning i frågan om ersättning till riskgrupper.

Vi ställer oss bakom regeringens förslag men kommer noga att följa regeringens hantering av att säkerställa att dessa riskgrupper inte återigen hamnar i kläm. Pandemin är långt ifrån över och dessa riskgrupper behöver under tiden kunna känna sig säkra på att staten ser till deras trygghet och säkerhet.

2. Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset (V)

Ulla Andersson (V) anför:

I propositionen lämnar regeringen förslag till ytterligare en ändring i statens budget för 2020 för att omhänderta effekterna i samhället av spridningen av sjukdomen covid-19. Regeringen avser att utöka antalet ersättningsberättigade dagar inom de tillfälliga förmånerna viss sjukpenning i förebyggande syfte,

viss smittbärappenning och viss tillfällig föräldrapenning, från 90 till högst 184. Det föreslås att medel som motsvarar kostnadsökningen för sjukpenning i förebyggande syfte ska tillföras det berörda anslaget.

Propositionen är regeringens tolfte extra ändringsbudget med anledning av coronaviruset. Motionsrätten på ändringsbudgetar är kraftigt beskuren. Oppositionspartierna får bara ändra i anslag som regeringen ändrar i, och i de fallen får man dessutom bara föreslå lägre anslag. Motionärerna får också, om det i förslaget till ändringsbudget finns förslag om det, föreslå förändringar på inkomstsidan, men då bara om de innebär inkomstförstärkningar i förhållande till förslagen propositionen. Vänsterpartiet har därför främst lagt kraft på att förbättra regeringens förslag i utskottshandlingen. Vi har bl.a. fått igenom att de företag som använder sig av korttidsarbeten inte samtidigt ska få göra aktieutdelningar samt att det s.k. familjemedlemsundantaget tillfälligt slopas i syfte att underlätta för små familjeföretag. Vänsterpartiet har också pressat regeringen att anslå mer pengar till landets kommuner och regioner. Våra samlade svar på coronakrisen gav vi i vår motion på regeringens ekonomiska vårproposition och regeringens budgetproposition för 2021. Där kunde vi konstatera att vi överlag stöder regeringens förslag om likviditetsstöd och minskade kostnader för företagen. Vi efterfrågar dock ett mer balanserat svar på den ekonomiska krisen. Företagen har fått stora omfattande stöd samtidigt som personalen inom sjukvården, äldreomsorgen och Arbetsförmedlingen går på knäna på grund av otillräckliga resurser. Krispolitiken får inte bidra till ökade klyftor utan bör utformas så att den bidrar till ett mer robust och starkare samhälle.

Vänsterpartiet välkomnar regeringens besked om att utöka antalet ersättningsberättigade dagar inom de tillfälliga förmånerna viss sjukpenning i förebyggande syfte, viss smittbärappenning och viss tillfällig föräldrapenning, från 90 till högst 184, men är kritiskt mot att beslutet kommer så sent. Regeringens hantering av denna fråga väcker kritik. Regeringen har agerat långsamt genom hela processen, från det att problematiken uppmärksammades till det att beslut om att få en reglering på plats och i förlängningen av regleringens giltighetstid fattades. Under perioden har många människor drabbats hårt, både ekonomiskt, psykiskt och fysiskt. Regeringen hävdar att den införda regleringen går att jämföra med att utforma en ny socialförsäkringsförmån. Vänsterpartiet delar inte den bedömningen. Den konstruktion som regeringen har valt föreslog vi redan i mars.

Regeringen har nu meddelat att man avser att förlänga perioden som ersättning till riskgrupper ska utbetalas till den 31 mars 2021. Vänsterpartiet välkomnar detta besked och förutsätter att regeringen också utökar antalet ersättningsberättigade dagar inom de tillfälliga förmånerna viss sjukpenning i förebyggande syfte, viss smittbärappenning och viss tillfällig föräldrapenning i enlighet med den förlängda perioden. Vi förutsätter också att regeringen ser till att dessa bestämmelser är på plats före årsskiftet så att de som tillhör riskgrupper inte tvingas att utsättas för en oviss väntan ännu en gång.

Vänsterpartiet är också kritiskt till den avgränsning som regeringen har gjort i fråga om personer som bor med någon som tillhör en riskgrupp. Vi menar att bestämmelserna är för snäva då de endast omfattar personer som på deltid tar hand om någon i en riskgrupp, som personliga assistenter eller personer med närståendepenning. Även bestämmelserna om vård av barn som tillhör en riskgrupp är för snävt definierade då dessa endast omfattar barn som nyligen har varit allvarligt sjuka. Andra tillstånd som gör att de tillhör en riskgrupp ger ingen rätt till ersättning, vilket försätter människor i den svåra situation som regeringen och riksdagen har velat undvika. En granskning från tidningen Arbetet från augusti 2020 visar att underlagen om anhöriga togs fram i stor hast och att flera myndigheter var inblandade, vilket verkar ha lett till viss förvirring. Vänsterpartiet menar att regeringen nu bör åtgärda dessa brister.

3. Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper med anledning av coronaviruset (KD)

Jakob Forssmed (KD) anför:

Kristdemokraterna anser att det är av största vikt att minska spridningen av covid-19 och att skydda riskgrupper från att smittas av sjukdomen. Det är bra att rätten till ersättning för dessa grupper nu utökas, även om regeringen har agerat senfärdigt i frågan. Kristdemokraterna anser dock att möjligheten till sjukpenning i förebyggande syfte för riskgrupper bör erbjudas tills ett vaccin finns att tillgå och att detta bör provas för tre månader i taget. Regeringen är i denna proposition begränsad av att en extra ändringsbudget enbart kan innehålla förslag som gäller innevarande år, och vi är förhindrade av bestämmelserna i riksdagsordningen från att föreslå en förlängning efter årsskiftet i anslutning till denna proposition. Likväl är förlängningen av de ersättningsmöjligheter som regeringen föreslår fram t.o.m. den 31 december 2020 otillräcklig. Regeringen bör därför agera för att förlänga åtgärden ytterligare, och kommunicera detta tydligt, så att ingen osäkerhet råder hos riskgrupperna om deras försörjning.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2020/21:46 Extra ändringsbudget för 2020 – Förlängd rätt till ersättning för riskgrupper:

Riksdagen godkänner ändrad ram för utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning och anvisar ändrat anslag enligt tabell 1.1.

Följdmotionen

2020/21:3750 av Oscar Sjöstedt m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utvärdera om den nu föreslagna anslagsförändringen är tillräcklig givet de föreliggande behoven och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens förslag till ändrad utgiftsram och ändrat anslag 2020

Tusental kronor

Utgiftsområde/Anslag	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/anslag	Ny ram/ny anslagnivå
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	128 341 843	160 000	128 501 843
1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	49 341 977	160 000	49 501 977
Summa anslagsförändring på ändringsbudget		160 000	